

*Sarfsalö
Serviceblad*

*2013
2014*

*Sarvisalon
Palvelulehti*

Arbetsgruppen för servicebladet/Palvelulehden työryhmä/The staff for this "Servicebladet" publication:

Lay-out/Taitto/Layout: Benita Suomi ordförande/puheenjohtaja, p. 040 900 7477

Hälsningstexterna/Tervetuliaistekstit/Introduction: Kim Wahlroos

Övriga texter/Muut tekstit/Additional texts: Ove Paul och Christina Stenvik

Annonser och ekonomi/Ilmoitukset ja talous/Advertisements and other business: Bo-Erik Mikander

Översättningar/Käännökset/Translation: Lia Oberth

Pärmbild/Kansikuva/Cover Picture: Ove Paul

Upplaga/Painos/Printed for circulation: 2000 ex/kpl

Tryckeri/Painotalo/Printing office: Kirjapaino Uusimaa, Borgå/Porvoo

Vi tackar alla som deltagit i understödsannonsering.– Kiitämme kaikkia ilmoittajia tuesta. –

We thank everyone who has contributed to the advertising support.

Välkommen till Sarfsalö

Hela Sarfsalö står till din tjänst, ön med de lummiga stränderna, sund och vikar, vassflador och utskärens klippor och glittrande hav, strandängar, böljande landskap, bördiga åkrar.

På sommaren och nuförtiden också allt mer vinter, vår och höst, förvandlas ön till ett semester-paradis.

Service är förvånansvärt mångsidig. Aktiviteter och evenemang florerar. Använd den service som finns på ön! Då upprätthåller du och förkovrar den. Gräset är inte grönare på andra sidan bron. Servicebladet, det andra i sitt slag, som du håller i din hand ger dig mångsidig information om allt detta.

Kom till Sarfsalö och trivs, kom hit och höj din livskvalitet! VÄLKOMMEN!

Tervetuloa Sarvisaloon

Sarvisalo palvelee juuri sinua, kauniiden rantojen saari; sisäsaariston vehreyttä, kaislikkoisia lahtia ja ulkosaariston luodot ja kalliit, kimmeltävää merta, rantaniittyjä, vehmaita maisemia, hedelmällistä maata. Kesäisin ja nykyisin myös talvisin, keväisin ja sykyisin saari muuttuu loma-paratiisiksi.

Palvelutarjonta on hämmästyttävän monipuolista. Aktiviteetit ja tapahtumat kukoistavat. Käytä saaren palveluita! Siten säilytät ja kartutat niitä. Ruoho ei ole vihreämpää toisella puolella siltaa. Palvelulehti, toinen laatuaan, jota nyt pidät kädessäsi antaa sinulle monipuolisen kuvan kaikesta tästä.

Tule Sarvisaloon viihtymään, tule tänne kohottamaan elämänlaatuasi. TERVETULOA!

Welcome to Sarfsalö

The entire island of Sarfsalö with its lush beaches, straits, bays, reeds, rocks of the archipelago, glittering ocean, fields, billowing landscape and fertile fields are at your disposal. During the summer and nowadays also during winter, spring and autumn, the island transforms into a holiday paradise.

The services available are amazingly numerous. Activities and functions abound. Utilize the services on the island! Come and avail yourself of all the conveniences thereby improving and maintaining them. Grass is not always greener on the other side of the bridge. This "Servicebladet" publication that you are holding in your hand is the second of its kind and gives you a wealth of information about all this.

Come to Sarfsalö, enjoy and raise the quality of your life! WELCOME!

SARFSALÖ

Det pirrar av glädje varje gång jag kör över Sarfsalö bro. Vinter och vår kan jag kolla isläget utgående från hur mycket vatten det finns vid bron. Jag ler när jag kommer till övervakningskameran. Hoppas bilden blir bra. Vägen, grusserpentina har blivit en asfaltserpentin.

Serviceutbudet och föreningslivet är rikt. Här finns sommartorg, olika begivenheter, yrkeskunskap på olika områden, sandgropar, båtbyggeri och båtservice. Här finns ungdomsföreningslokal, här finns kapell och gravgård.

En gammal legend berättar att de första som slog sej ner på vår ö var tre finska bröder med djurnamn. Deras namn blev bynamn, alltså enligt legenden. Ja, vi har ju Härpe (Härkäpää) och Horslök, som består av det fornsvenska ordet hors för häst och det gamla finskestniska ordet laukka, med betydelsen strandäng. Horslök betyder alltså hästängen. De två andra bynamnen Rösund och Sarfsalö har ju ingenting med djur att göra.

Centralbyn Härpe, en av vår skärgårds vackraste byar, domineras av den stora väderkvarnen. Där finns en välförsedd bybutik med trivsamt kafe'. På Sarfsalö fanns för cirka femtio år sen fyra butiker, skola och postkontor. I slutet av 1940-talet byggdes den sista skutan på ön, den stora tremastade skonaren Kathrina, som nu är restaurangfartyg i Helsingfors.

På Sarfsalö finns förvånansvärt många föreningar. Här finns odlingsmångfald, allt från traditionellt jordbruk, ekologisk odling, bärödling till blomster- och grönsaksodling. Här finns svamp- och bärrika skogar, goda jaktmarker.

Här finns fiskrika vatten, gamla skärgårdshemman, hembygds- och butiksmuseum.

Där det finns bryggeri finns det kultur.

Det är bara att ta för sig från den mångsidiga service-, trivsel- och nöjespaletten, som du just nu har framför näsan.

Undvik att gå över ån, alltså bron, efter vatten.

Kim Wahlroos

SARVISALO

Joka kerta kun ajan Sarvisalon sillan yli minut valtaa ilo. Talvisin ja keväisin voin tarkastella jäättilannetta katsomalla kuinka paljon avovettä sillan luona on. Hymyilen aina, kun ajan valvontakameran ohi. Toivottavasti kuvasta tuli hyvä. Sorainen serpentiinitie on muuttunut asfalttiserpentiiniksi.

Saaren palvelutarjonta ja yhdistyselämä on rikasta. Täällä on kesätori, erilaisia tapahtumia, eri alojen ammattitaitoa, hiekkakuoppia, veneenrakennusta ja veneenhuoltoa.

Vanha taru kertoo, että saaren ensimmäiset asukkaat olivat kolme suomalaista veljestä, joilla oli eläinten nimet. Näistä nimistä tuli myös kylän nimiä. Härkäpään on sellainen nimi ja osittain myös Horslök, joka koostuu muinaisruotsalaisesta sanasta hors (hevonen) ja suomalaiseestiläisestä vanhasta sanasta laukka (rantaniitty). Horslök tarkoittaa siis hevosniittyä. Kylän nimillä Rösund ja Sarvisalo sitä vastoin ei ole mitään tekemistä eläinten kanssa.

Keskuskylää Härkäpäättä, yhtä saaristomme kauneimmista kylistä, dominoi iso tuulimylly. Siellä on hyvin varustettu kyläkauppa ja viihtyisä kahvila. Sarvisalossa oli noin viisikymmentä vuotta sitten neljä kauppa, koulu ja postikonttori. 1940-luvun loppupuolella saarella rakennettiin viimeinen jaala, iso kolmimastoinen kuunari Kathrina, joka nykyään on ravintolalaivana Helsingissä.

Täällä on nuorisoseuran talo, täällä on kappeli ja hautausmaa. Sarvisalossa on hämmästyttävän monta yhdistystä. Täällä on monipuolista viljelyä; perinteistä maanviljelyä, ekologista viljelyä, marjaviljelyä, kukka- ja vihanneskasvatusta. Metsissä on runsaasti sieniä ja marjoja. Metsästysmaat ovat hyvät.

Täällä on kalaisia vesiä, vanhaa saaristolaisasutusta, kotiseutumuseo ja kauppamuseo. Siellä missä on laitureita on myös kulttuurua.

Ole hyvä ja poimi mieleisesi monipuolisesta palvelu- ja tapahtumapaletista, jota juuri pidät käsissäsi.

Vältä menemästä merta edemmäksi kalaan.

Kim Wahlroos

Byarådet

Sommartorget

Sarfsalö sommartorg finns inte bara för sarfsalöborna. Dit kommer försäljare och besökare från när och fjärran. En finlandssvensk radioröst sa i följet som så många är ense om: Det går inte att tänka sig en sommar utan att besöka Sarfsalö sommartorg.

Ta det som idag är på allas läppar, närmaten. På Sarfsalö torg har den varit där från början, för här kan man beroende på säsongen inhandla nästan vad som helst: Nypotatis, fisk i olika former, jordgubbar, rotfrukt, honung, hantverk, bakverk, karameller, lokalt förankrade böcker och vykort, lopptorgsfynd... Eller torggästerna kan helt enkelt slå sig ner på en kopp kaffe vid bänkarna runt planteringarna på planen eller under det nybyggda inbjudande regntaket – ifall det mot förmodan skulle regna... För barnen finns saft. Mumsa på något av bakverken eller hugg in på en ägg- och sillare. Lyssna till dragspelets lockande ton, le åt lyriska utbrott över plättar, jordgubbs sylt och vispgräddor. Rulla till sist in en genuin vårulle eller två. Så har du fått en basnärning som håller ända till bastukorven på kvällen, kanske dock efter en rutinartad komplettering av förråden i Bybutiken på vägen hem från torget.

Torget arrangeras varje sommarlördag kl. 10-12 på Bygårdens, och längs med året ordnas olika evenemang i eller utanför byggnaderna. Det ena jippet avlöser det andra, traditioner bevaras och nya skapas. Allsång med musik, 'närsångskören' Blokomblanda, veteranbilar, antikrådgivning. Och det verkliga dragplåstret, midsommartorget, undantagsvis på fredagen, med många hundra besökare när midsommarstången reses kl. 12.

Torget är den centrala samlingsplatsen för denna del av skärgården, halvvägs in på holmen och inte långt från Bybutiken med möjlighet att angöra båten. Handeln på torget är inte avsedd för återförsäljning av affärskedjornas och massproducenternas varor. Försäljarna skall gärna ha lokal anknytning och Byarådet som administrerar torget önskar att det som saluförs är av värde för invånarna och nyttigt med tanke på en balanserad konkurrens. Den som är intresserad av att ställa upp kan kontakta den person som anges i Infobladet eller någon av styrelsemedlemmarna samt e-post sarvisalo@gmail.com

www.sarfsalo.fi

Kesätori

Marketplace

Sarvisalon kesätori ei ole ainoastaan Sarvisalon asukkaita varten vaan tänne tullaan kaukaa. Suomenruotsalainen radioääni sanoi viime vuonna radiossa, että ei voi ajatella kesää ilman käyntiä Sarvisalon kesätorilla.

Lähiiruoka, päivän sana, Sarvisalon torilla lähiiruokaa on ollut tarjolla alusta alkaen. Täältä saat vaikka mitä, uudet perunat, kalaa, sen eri muodoissa, mansikoita, hunajaa, vihanneksia, leivonnaisia, käsitöitä, makeisia, paikalliset maisemakortit, kirppislöytöjä... jne. Tai sitten toriasiakkaat voivat istahtaa kahville penkeille tai uuden sadekaton alle, jos sattuisi sade. Lapsille löytyy mehua. Hanurimusiikin soivissa voit hymyillen maistella vasta paistettuja räiskäleitä hillon ja kermavaahdon kera. Tai aasialaisittain muutama kevätkääryle kyytipojaksi, niin varmaan pärjät illan saunamakkaraan asti. Tai sitten poikkeat Kyläkauppaan ostoksille kotimatalla.

Kesätori järjestetään joka lauantai klo 10–12, ja joskus pidempäänkin. Toritoiminnan lisäksi on erilaisia teemoja kuten saaristopäivä, veteraanipäivä vanhoine autoineen, antiikin arviointi tai paikallinen kuoro Blokumblaanda laulamassa. Varsinaise vetonaula on juhannustori, poikkeuksellisesti perjantaina, jolloin monta sataa kävijää seuraa kun kukkakoristeista juhannussalkoa nostetaan klo 12.

Tori on saaren ja lähiympäristön keskeinen tapaamispaikka, puolivälissä sillan ja eteläkärjen välillä ja lähellä Kyläkauppaa, mihin voi lyhyeksi ajaksi kiinnittää veneensä. Torimyynä hoidetaan ensisijaisesti paikallisvoimin ja myynnissä on pääasiassa lähituotteita. Tämä markkinapaikka ei ole tarkoitettu isojen kauppaketjujen tai suurtuottajien tavaroihin varten. Myyjillä tulisi mieluiten olla jokin paikallisyhteyttä, mutta Kylätoimikunta näkee päätavoitteen, että myynnissä olevat tuotteet ovat asukkaiden haluamia ja hyödyllisiä järkevän kilpalun ylläpitämiseksi. Myymisestä kiinnostunut voi ottaa yhteyttä ilmoitettuun yhteyshenkilöön tai hallituksen jäseniin. Kylätoimikunnan s-posti: sarvisalo@gmail.com.

www.sarfsalo.fi

The Sarvisalo Marketplace isn't there just for the islanders. It is there for the whole surrounding archipelago and nearby coast-line. As a radio voice declared last summer: He couldn't imagine a summer without visiting the Sarvisalo Marketplace.

Consider today's hottest trend, local food. On our market-place, of course it is local. It has been from the start. The products for sale just vary according to season. Enjoy the first early potatoes (the nypotatis, a word which seems to lack an adequate translation to English), usually being introduced just around midsummer, or the first strawberries, where the taste is the main thing, not the size. Or just have a cup of coffee along with 'bulla', pancakes or, if you prefer Asian style, genuine fresh spring rolls.

www.sarfsalo.fi
sarvisalo@gmail.com

Byarådet

Byarådets främsta uppgift är att bevara och utveckla servicen på Sarfsalö samt att förbättra samhörigheten och öka trivseln bland dem som bor på ön.

Kylätoimikunnan tärkein tehtävä on saaren palvelutason säilyttäminen ja kehittäminen sekä yhteenkuuluvuuden ja viihtyvyyden parantaminen asukkaiden kesken.

Hembygdsmuseum

Ett annat av byarådets syften är att upprätthålla och utveckla hembygdsmuseet.

Museet är inrett i den röda byggnaden vid infarten till Byagården. Där finns ett utrymme för en fortgående utställning och ett annat för utställningar med varierande tema för varje sommar. Utställningarna har varit mycket populära med höga besökssiffror. Det finns ett konstant behov att vårda samlingarna, katalogisera material som berör ortens historia och kultur samt att organisera visning av museet och att iordningställa utställningarna, så nya intresserade medlemmar välkomnas.

Hembygdsmuseet hålls öppet i samband med torget.

www.sarfsalo.fi

Kotiseutumuseo

Kotistumuseo löytyy matalassa punaisessa rakenuk-
sessa Byagårdenin pihapiirissä. Siellä on museoesi-
neiden pysyvä näyttely isommassa tilassa ja pie-
nemässä päätysiivessä järjestetään joka kesäinen
teemaltaan vaihteleva näyttely. Lähivuosina suosittu
vanhojen kuvien esittely on kerännyt jopa yli 1000
katsojaa kesää kohden.

www.sarfsalo.fi

Local Museum

In this context, it is worth mentioning that each sum-
mer the island is invaded by a substantial troop of
people from abroad, who have roots on the island,
one way or the other. And they tend to invite their
own friends and relatives, making life here quite
international for a few months – not to mention the
special air created by devoted and personally invited
art connoisseurs from all corners of the world,
heading for the new super interesting Modern Art
Museum on the island, see page 35, Zabłudowicz
Collection, www.zabludowiczcollection.com/sarfsalo

On the Village Council's responsibility lies also the
management of the small 'Hembygdsmuseum', a
Local Museum, focusing on the Islands own history,
craft and folklore. This museum has one continu-
ing exhibition and one with a specific item for each
summer and can be visited on market days. These
specific exhibitions use to attract up to 1000 visitors
per season.

www.sarfsalo.fi

Byarådet

Torget hålls på Byagårdens gårdsplan. Därför är hjälpen nära för den som t.ex saknar e-post och internetförbindelse eller behöver tillgång till mötes- eller festlokal, dusch, tvättmaskin och andra faciliteter som finns till förfogande för en moderat slant. Köket och salarna uthyrs för olika ändamål, som födelsedagsfester, dop och minnesstunder – kapellet och gravgården ligger nära till.

Byagården är holmens tidigare skola som indrogs 1982 och ombildades till servicecentral med skärgårdskansli, mötesutrymmen och fem bostäder. Utformningen har levt och förändrat sig under åren, mera om Sarfsalö Byaråds och Byagårdens tillblivelse ingår i förra numret av Servicebladet. Exemplar finns ännu att tillgå för intresserade.

www.sarfsalo.fi

Byagården

Tori on kylätoimikunnan talon, Byagårdenin pihapiirissä. Sen takia apua löytyy läheltä sille, joka esimerkiksi tarvitsee wifi-yhteyttä kannettavaan tietokoneeseensa tai fyysisen tietokoneen internetyhteyttä varten. Rakennus tarjoaa lisäksi kokous- tai juhlatiloja, suihkumahdollisuuden, pyykinpesukoneen tai muita apuvälineitä kohtuuhintaan. Voit vuokrata keittiön ja kokoustilat eri tarkoituksiin, kuten syntymäpäivävieritoon tai kaste- ja muistotilaisuuksia varten – hautausmaa ja kappeli kun on lähetyillä. Katso sivu 16 vuokraustiedustelut.

Byagården on saaren entinen koulu, joka lakkautettiin 1982. Käyttötarkoitus muuttui – viisi asuntoa on vuokrattuna ja rakennus toimii keskeisenä tapaamispaikkana kylän aktiviteeteille. Voit lukea enemmän Byagårdenin vaiheista Palvelulehden edellisestä numerosta, joita löytyy vielä Byagårdenin kansliasta.

www.sarfsalo.fi

Being also the geographical center of the island, this former village school (closed down 1982) has developed into a Service Center, administered by the Village Council. The large school yard allows for a chain of events along the year, culminating during summer months. If you have a chance, do not miss the raising of the Midsummer Pole on Midsummer Eve, attracting hundreds of spectators!

Visiting the market-place, you can also take care of quite a few matters like using the internet and e-mail facilities in Byagården, the former school building. Also, you can deal for using the vicinities, or part of them to arrange meetings or parties, or for using the shower or the washing machine, or perhaps you would have, yourself, something to offer in the way of products or show...

www.sarfsalo.fi

Gamla bilder från Sarfsalö

Sarvisalo vanhoin kuvin

Hembygdsmuseet har, förutom sin ordinarie utställning, en specialutställning på somrarna om gamla bilder från Sarfsalö, som skannats från bybornas fotoalbum. Den första utställningen sommaren 2012 blev så populär att temat fortsätter under kommande år. Under vintern har man under fotoaftnar på Bygården kompletterat bildbanken och samlat identifieringar, som är ett värdefullt dokument för framtidens kunskap om vår ö. Bilderna med text visas under sommaren på väggplattorna och den stora tv-skärmen i museutrymmena för allmänheten.

Kotiseutumuseolla on perusnäyttelyn lisäksi ns. kesänäyttely; Sarvisalo vanhoin kuvin. Ensimmäinen näyttely pidettiin kesällä 2012 ja se keräsi niin suuren suosion että teemaa jatketaan tulevina vuonna. Kuvat ovat skannattu kylälaisten valokuva-albumeista ja Bygårdenilla pidetyillä valokuvailtoina on tietoja kuvista täydennetty aineistoon. Tämä on erittäin arvokasta dokumentaatiota Sarvisalon saaresta. Kuvat teksteineen näytetään seinätauluilla ja suuren tv-ruudun välityksellä yleisölle museon kesänäyttelyssä.

Old pictures from Sarfsalö

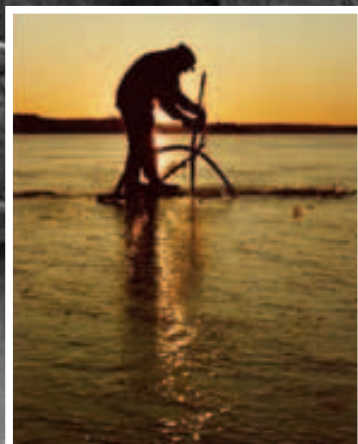
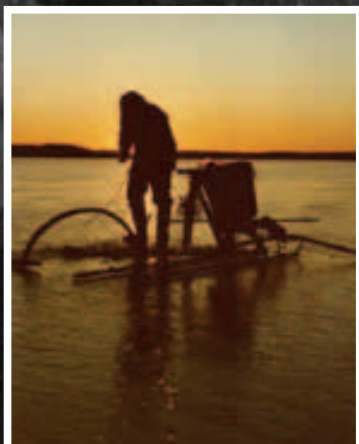
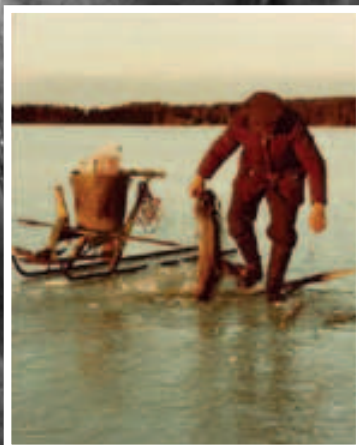
The village museum has, aside from its regular exhibition, a special exhibition during the summer, including old pictures that have been scanned from the albums of the locals. The first exhibition in the summer of 2012 became so popular that this theme will be ongoing during the coming years.

In the evenings during the winter, people have added to the pictures and collected data which are valuable documents for the future knowledge of our island. The pictures with text are shown to the public during the summer on the walls and on the large T.V. screen.

Hjalmar

- Fiskare
- Kalastaja
- Fisherman

• Jordbrukaren

• Maanviljelijä

• Farmer

Hjalmar Blomqvist, född 1899, var ett fenomen av den gamla stammen, något av en uppfinnare, en tusenkonstnär, som löste alla problem effektivt, praktiskt och snabbt. Utan överdrift kan man säga att Hjalmar, allmänt kallad Jammu eller Jampu, hade ett hantverk på varje finger. Han gick alltid den genaste vägen. Hans ögon sade, hans händer berättade hur han skulle göra. I tiderna förnyade han ensam axeln och vingarna på kvarnen i Härpe. När de senare skulle förnyas behövdes lyftkran och andra tekniska hjälpmedel. Hjalmar bad sällan om hjälp.

Hjalmar var timmerman, murare, fiskare, hus- och båtbyggare, jordbrukare m.m. Det fanns knappast något som Hjalmar inte kunde fixa. Han byggde bl.a. transformatorbyggnader i tegel; en av dem finns kvar vid vägen i Tjusterby. Teglen gjorde han förstas själv. I tiderna fraktade Hjalmar fisk till Helsingfors i sin sumpbåt.

Hjalmar var glad och utåtriktad. Han kunde otaliga historier och sånger. Hjalmar var öppen och humoristisk, för det mesta med glimten i ögat. Hjalmars brunnar gick aldrig i sin.

Hjalmar kände alla och alla kände Hjalmar.

Hjalmar Blomqvist, syntynyt 1899, oli vanhan ajan ihme toisin sanoen kuin keksijä, tuhattaikuri, joka ratkaisi kaikki ongelmat tehokkaasti, käytännöllisesti ja nopeasti. Liioittelematta voi sanoa että Hjalmarilla, myös Jammuksi tai Jampuksi kutsuttu, oli kädentaitoja joka sormessa. Hän osasi aina oikaista. Hänen silmänsä kertoivat ja hänen käntensä kuvasivat, miten asiat piti hoitaa. Aikanaan hän yksin korjasi Härkäpään kylämyllyn akselin ja siivet. Kun ne myöhemmin piti korjata, tarvittiin sekä nosturi ja muita teknisiä apuja paikalle. Hjalmar harvoin pyysi apua.

Hjalmar oli kirvesmies, muurari, kalastaja, talo- ja venerakentaja, maanviljelijä jne. Löytyiköhän mitään mitä ei Hjalmar osannut hoitaa kuntoon. Hän rakensi mm. muuntajia tiilistä; yksi niistä on vielä tallessa Tyysterintien laidassa. Tiilet hän valmisti tietysti itse. Aikanaan Hjalmar rahtasi kalaa Helsinkiin kalasumpissaan.

Hjalmar oli iloinen ja ulospäin suuntautuva. Hän osasi lukemattomia juttuja ja lauluja. Hjalmar oli avoin ja humoristinen ja miltein aina pilke silmäkulmassa. Hjalmarin kaivot eivät koskaan ehtyneet.

Hjalmar tunsu kaikki ja kaikki tunsivat Hjalmarin.

Hjalmar Blomqvist, born in 1899, was a phenomenon from the old school, something of an inventor and artist, who solved all problems effectively, practically and quickly. Without exaggeration one can say that Hjalmar, commonly known as Jammu or Jampu, had a trade on each of his fingers. He always took the shortcut. His eyes spoke, his hands told him what to do. In the old days he alone replaced the axle and wings of the windmill in Härpe village. As they later needed to be renewed, a forklift and other technical supplies were needed. Hjalmar never asked for help.

He was a logger, mason, fisherman, builder of houses and boats, farmer etc. There was hardly anything that Hjalmar could not fix. Among other things he built transformers in brick, one of them still exists by the road in "Tjusterby". Of course he fashioned the bricks himself. In the past Hjalmar also delivered fish to Helsinki in his boat. He always seemed happy and extroverted. He knew unlimited stories and songs.

Hjalmar was very open with a sense of humour and often with a goodnatured twinkle in his eye Hjalmar's well never went dry.

Hjalmar knew everybody and everybody knew Hjalmar.

Byagården

Sarfsalö Byagård Ab, grundades 1992 och ägs av Sarfsalö Byaråd och holmens gravgårdsförening. Den är ryggraden i Byarådets verksamhet och möjliggör en fortgående uthyrning av bostäderna i Byagården för öbornas behov samt utnyttjande av gemensamma utrymmen för fester, minnesstunder och mindre möten. Genom åren, redan från tiden som skola, har Byagårdens utrymmen stått till förfogande för byborna för arrangemang av olika tillställningar. Numera har också sommargästerna den möjligheten. **När du vill ställa till en släkträff, fira jämna år eller bjuda på barnkalas, kolla upp vad som kunde ordnas på Byagården, mötesplatsen mitt i byn.** Utrymmena fyller ca 100 platser. Förutom utrymmena, uthyrs även köksporslin och glas. **Byaluncher** anordnas i utrymmena en gång i månaden året runt, till förmånligt pris för byborna.

Där finns även möjligheter till användning av dusch och tvättmaskin. Skärgårdskontoret har wifi och kopieringsmöjligheter. Sedan ett tiotal år tillbaka sköts också sommar-

torget och uthyrningen av försäljningsplatser av Sarfsalö Byagård. Torgplats på lördagar med eget bord endast 5€/dag. Kontakta på fastighetsskötare Eija Mikander tel 044-527 4270.

Övrig verksamhet i fastigheten sköts av Sarfsalö Byaråd rf. Tilläggsuppgifter Bo-Erik Mikander tel 040-525 7672 ordf. eller Benita Suomi tel 040-900 7477 sek. Vill du bli medlem i Byarådet rf kan du kontakta oss och meddela din adress eller meila oss: sarvisalo@gmail.com, så kan vi skicka dig meddelanden. Aktuell information finns på våra hemsidor www.sarfsalo.fi.

Sarfsalö Byagård Ab, jonka omistavat Sarvisalon Kyläkunta ja saaren Hautausmaayhdistys, perustettiin v. 1992. Kiinteistö on Kyläkunnan toiminnan selkäranka ja mahdollistaa jatkuvan asuntojen vuokrauksen kyläläisille. Lisäksi yhteiset tilat on vuokrattavissa juhliin, muistotilaisuuksiin ja pienempiin kokouksiin. Vuosien saatossa, jo koulurakennuksen aikana, on Byagården ollut kyläläisten ja nykyisin myös kesävieraiden käytettävissä erilaisiin tilaisuuksiin. **Kun olet järjestämässä sukujuhlia, syntymäpäiviä tai lastenkutsuja, on Byagården oiva paikka keskellä kylää.** Tiloihin mahtuu n. 100 henkilöä. Tilojen lisäksi vuokrataan myös erikseen astiastoja ja laseja. **Kylälounaita** järjestetään kyläläisille kuukausittain läpi vuoden kohtuuhintaan.

Lisäksi tilat tarjoavat wifi-yhteyden ja kopiointimahdollisuuden. Jo kymmeniä vuosia sitten kesätori ja myyntipaikat järjestää Byagården. Kesätori paikka lauantaisin vain 5€/kerta omalla pöydällä. Ota yhteyttä kiinteistöhoitajaan Eija Mikanderiin p. 044-527 4270.

Muusta toiminnasta vastaa Sarvisalon Kylätoimikunta. Lisätietoja saat pj. Bo-Erik Mikander p. 040-525 7672 tai sihteeriltä Benita Suomi p. 040-900 7477. Jos haluat jäseneksi ilmoita s-postilla sarvisalo@gmail.com. Ajankohtaista tietoa löydät kotisivuiltamme www.sarfsalo.fi.

Kom ihåg
att Sarfsalö FBK
alarmerar du via
det allmänna
nödnumret
112!

Sarfsalö FBK

Sarfsalö Ungdomsförening

Sarfsalö Ungdomsförening r.f. grundades 1907 av Sarfsalös ungdomar. Föreningen vill genom traditionell ungdomsföreningsverksamhet aktivera människorna som bor och rör sig i den östnyländska skärgården. Populära tillställningar som arrangeras är bland annat sportlovsjippot, fester med mat och dans, halvmaratonloppet Sarfsalö-”Åttan” och olika kulturevenemang som t.ex. konserter. Det primära syftet med Sarfsalö Uf:s verksamhet är att bidra till en levande landsbygd – året runt.

Knutpunkt för verksamheten är föreningslokalen Ljungars som uppfördes 1910–11. Ljungars ligger i byn Härpe – centralt belägen mitt på ön. Ljungars kan hyras och är trots sin ålder en modern festlokal med 180 sittplatser och stor scen. Storköket har bland annat spis, ugn, diskmaskin och kylrum.

För mer uppgifter om Sarfsalö Uf eller föreningslokalen Ljungars – kolla in våra hemsidor på sarfsalouf.nsu.webbhuset.fi.

Kontaktuppgifter/yhteystiedot:
Daniela Eriksson, ordförande/puheenjohtaja
Tfn/puh 040 5069439
E-post/s-posti: daniela.eriksson@porvoo.fi

Camilla Johansson, Ljungars uthyrning mm.,
Ljungarsin vuokraukset yms.
Tfn /puh 040 5733712
E -post/s-posti: camilla.johansson@aol.fi

Sarvisalon nuoret perustivat vuonna 1907 yhdistyksen Sarfsalö Ungdomsförening r.f. Yhdistys haluaa perinteisen yhdistystoiminnan kautta aktivoita Itä-uudellamaalla asuvia ja liikkuvia ihmisiä. Suosittuja tapahtumia ovat mm. hiihtolomatapahtuma, juhlat tanssin ja hyvän ruoan kera, puolimaratonjuoksu Sarfsalö-”Åttan” ja erilaiset kulttuuritapahtumat kuten esim. yhdistyksen järjestämät konsertit. Sarfsalö Uf:n primäärinen tavoite on aikaansaada elävä maaseutu – koko vuoden ympäri.

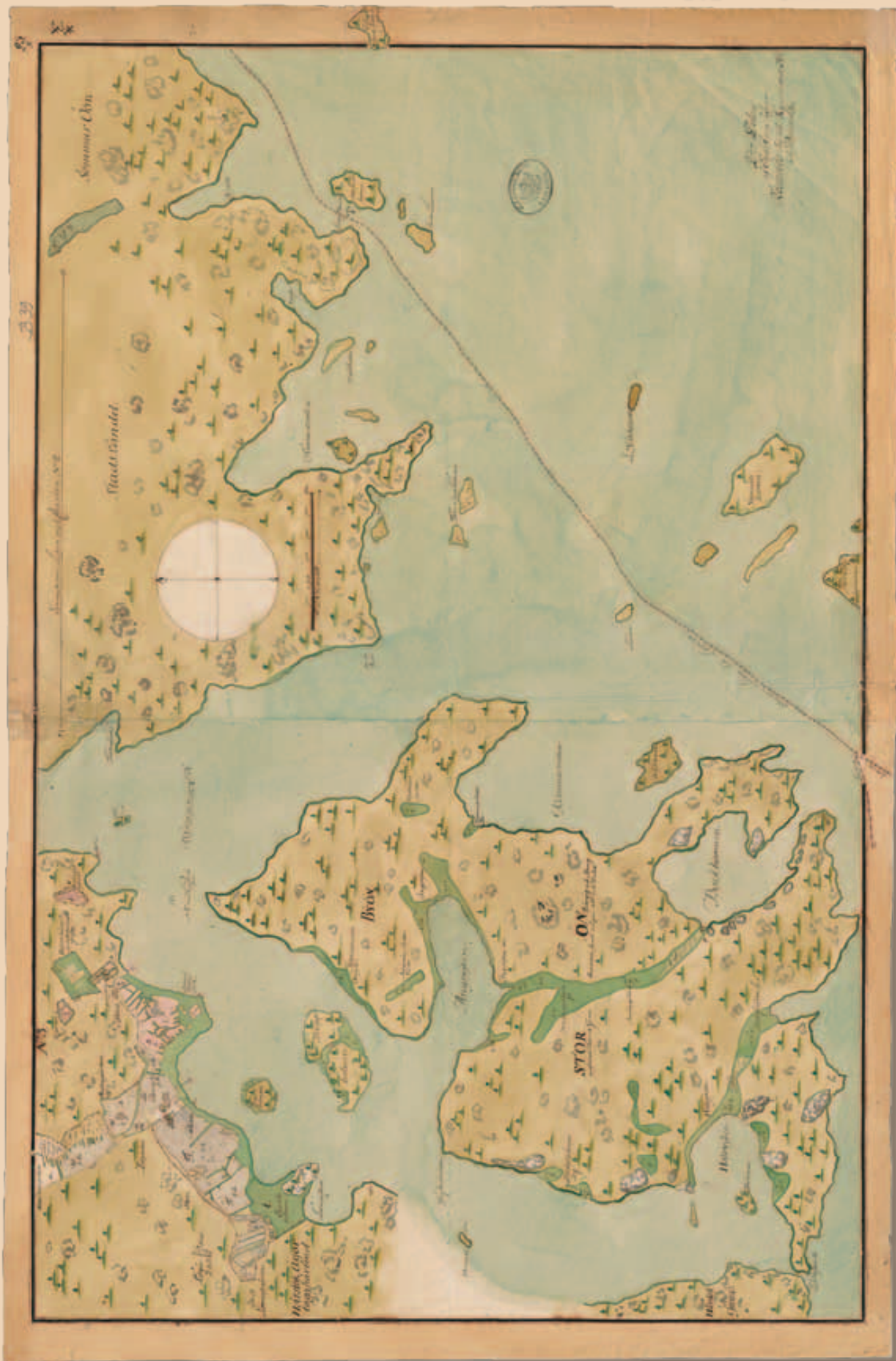
Toiminnan keskipisteenä on yhdistysrakennus Ljungars, joka rakennettiin vuosina 1910–11. Ljungars sijaitsee Härkäpään kylässä – saaren keskiosassa. Ljungarsin tilat ovat vuokrattavissa ja talo, iästään huolimatta, omaa modernin juhlatilan suurella näyttämöllä ja istuinpaikat 180:lle henkilölle. Suurkeittiö on varustettu hellalla, uunilla, tiskikoneella ja kylmätiloilla.

Lisätietoja Sarfsalö Uf:stä ja Ljungarsin tiloista löydät kotisivuiltamme sarfsalouf.webbhuset.fi

**Muista –
Sarvisalon VPK
kutsutaan
häätänumerosta
112!**

Sarvisalon VPK

Gårdarna: Stor-Tåås, Mill-Tåås, Skoaz, Ströms, Fläppas, Shoemas

MONIKA SUNDSTRÖM

OVE PAUL

JONI SUNDSTRÖM

Fågelskådning

Det har blivit en tradition att inför våren i början av april med Sarfsalö Byaråd bege sig till Sarfsalö bro för att spana efter vårtecken – fåglarnas ankomst till öppet vatten vid. De första åren var vår guide Louis Ehnrooth och därefter har Monica Sundström varit vår fågelkännare. Platsen vid bron med vattenglitter och fågelkvitter ger en underbar naturupplevelse och vårkänsla. Det är här man senast vaknar ur sitt vinteride och det är ej att förundra sig att Byarådets fågelskådningar varit så populära. Vid Sarfsalö bro kan man bara stå och njuta av naturens skådesspel och att dessutom få kännedom om fåglarnas flyttning och igenkänning är ett ytterligare plus.

Denna vår var vi ute vid bron med Monica den 7.4. Då visade sig de första flyttfåglarna såsom, knölsvanen, kanadagässen och några havsörnar som passade på att flyga över till åskådarnas stora nöje. Nära brobanken i Sarfsalö by har många noterat en övervintrande hökuggla och Monica Sundström berättade att den stannat här för födans skull. Efter en timmes morgonutflykt till bron återvände vi hemåt uppgivade av naturens vackra skiftningar vid Sarfsalö bro och för att som fåglarna återkomma nästa år. Christina Stenvik

JONI SUNDSTRÖM

OVE PAUL

Lintubongaus

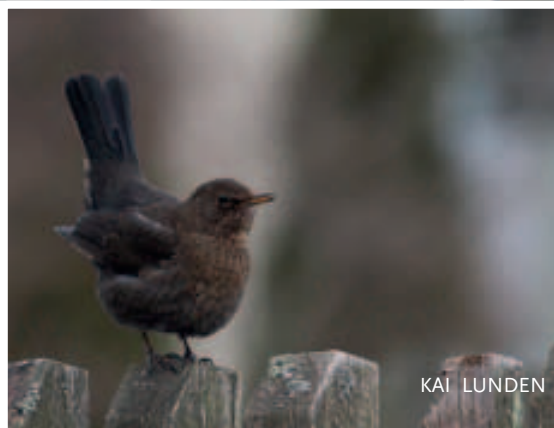
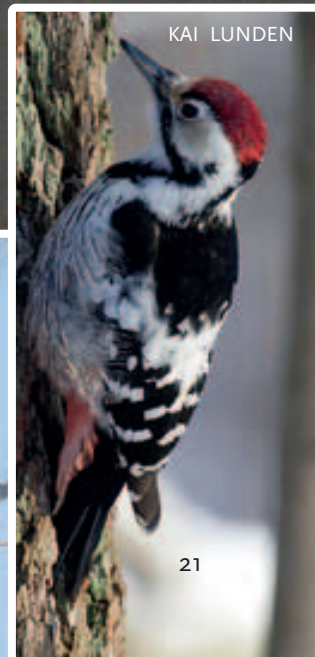
Perinteisesti Sarvisalon Kylätoimikunta järjestää lintubongausretken vuosittain huhtikuussa Sarvisalon sillalle. Virtaus sillan alla avaa vesiväylän aikaisin keväällä ja muuttolintujen saapuminen avoimelle vedelle alkaa. Paikka sillan luona täyttyy ihmisistä, jotka kantavat kameroita, kiikareita ja lintukirjoja mukanaan. Veden ki-mallus muuten jäisessä maisemassa, antaa ihanan luonnon kokemuksen ja kevään tuntuman. Täällä sitä viimeis-

tään herää talviunistaan, eikä ole ihme, että Sarvisalon Kylätoimikun-tan järjestämät lintubongausretket sillalle ovat niin suosittuja. Sillan luona voi nauttia luonnon ihmeistä ja samalla saada tietoja lintulajeista ja niiden tunnistamisesta. Ensimmäiset muuttolinnut, joutsen, kanadanhanhi ja muutama merikotka lentävät katsojien yli sopivasti. Aamuvorhainen retki kannatti ja tänne tullaan joka vuosi uudelleen seuraamaan lintujen kevätmuuttoa.

Bird watching

In springtime, around the beginning of April, it has become traditional for the Sarfsalö Byagård (Sarfsalö Village Council), to look for seasonal signs and the arrival of birds at the water. In the early years our guide and bird expert was Louis Ehnrooth, and after that came Monica Sundström. One spot by the bridge with its glittering water and sounds of birds chirping gives a particularly wonderful nature experience and feeling of spring. It is here that one awakens from the slumber of winter, and it is no surprise that the Village Council's bird watching has been so popular. At the Sarfsalö bridge one can just stand and enjoy the performance of nature with an added bonus of learning about the vast migration and the identification of the various species of birds.

NB-energiatalot Oy

Matalaenergia- ja passiivi- talot **- Suunnittelu - Rakentaminen - LVIS -työt**

**Talotoimitukset toivomallasi valmistusasteella
- vaikka avaimet käteen.**

**Markkinoiden tehokkaimmat eristeet.
Kysy lisää!**

0400-214 020

mikael.nyback@co.inet.fi

Vi betjänar också på svenska

SPUERISTEET

Vi bygger

VATTEN- OCH AVLOPPSNÄT

HAR DU REDAN ANSLUTIT DIG? OM INTE , KONTAKTA www.pesv.fi

Projekt: Byggande av vatten- och avloppsnätverk till Kabböle, Malmsby och Sarvsalö områden
Projektid: 2011-2013 **Proj.ledning:** UVR Oy, Saki Salo 0400368767
Planering: Etelä-Suomen Salaojakeskus Oy **Finansiering:** ELY-centralen, Lovisa stad, Aktia
Entreprenör: Mc Machine Oy **Beställare:** Pernå Skärgårds Vattenandelslag

Aktia

Taxi Yngve Forsell

tel./puh. 0400 476 544
1+6 personer/henkilöä
24 H

SÄHKOASENNUS KARI HEINO Oy

Elinstallationer
Nybyggen och saneringar
Även på holmar

Sähköasennukset
Uudisrakennukset ja saneeraukset
Myös veneellä

0400 714 661

SARVISALON MANSIKOITA

JORDGUBBAR FRÅN SARFSALÖ

040-543 1225
BORIS EK

040-588 6050
HARRIET EK

Vakuuttaminen vaatii paikallistuntemusta.

Vakuutussopimuksen pitää mielestämme perustua paikallistuntemukseen ja asiantuntemukseen. Sekä vakuutussopimusta laadittaessa että korvauspaatöksiä tehtäessä.

Ota yhteyttä niin voimme keskustella lisää!

LähiTapiola Uusimaa, puh 010 192 623

Att försäkra kräver lokalkännedom.

Vi tycker att försäkringsavtal skall basera sig på lokalkännedom och sakkunskap. Både när det gäller att teckna försäkringar och när ersättningsbeslut skall göras.

Hör av Dej så kan vi diskutera mera!

LokalTapiola Nyland, Tel. 010 192 624

**Nybacka
Gårdstorg**

**Blommor
Plantor
Grönsaker**

**Maj Korlin
Nybackav. 73
07780 HÄRPE
tel 0400 946 510**

**ANTENN
ROOS**

0400-205 934

m/s

J.L. RUNEBERG

KRYSSNINGAR HÖGSOMMAR- TORSDAGAR

Från Kabböle:
Lovisa, Pellinge och Helsingfors.
Välkomna!

RISTEILYT KESKIKESÄLLÄ TORSTAIN

Kabbölestä:
Loviisaan, Pellinkiin ja Helsinkiin.
Tervetuloa!

Rederi Ab J.L. Runeberg • Varustamo Oy J.L. Runeberg • (019) 524 3331 • www.msjlrunenberg.fi

Alf Åberg Ab

0400-210720
SARVSALÖ

Transporter och bytesflak, "minigrävmaskin".
Kuljetukset ja siirtolavat, "minikaivinkone".

Kb Jema Ky

Tel. 0400-717 837 Puh.

Taxi Alm, Isnäs

Tel. 0400-304 185 Puh.

Bygg&Sanering KK

Rakennus&Saneeraus KK

040-7759797

Karlsson89@windowlive.com

tilauspiste

Sarvisalö Bybutik
Sarvisalon Kyläkauppa

Cafe

Allt möjligt för fest och vardag, hem eller till stugan.
Yhtä sun toista arkeen ja juhlaan, kotiin ja mökille.

Tervetuloa! Välkommen!

Kesäaika / sommar tid

1.6.-14.8.2011

ma-pe / må-fre 9-20

la / lö 10-18

su / sö 12-18

Sarvisalontie 1055, 07780 Härkäpää

Puh./Tel: 019-579 558

GSM: 0400-776 462

sarvisalo.bybutik@pp.inet.fi

<http://personal.inet.fi/yritys/bybutik/>

Juhlapyhien ja muut aukiolot internetistä.

Avvikande öppethållningstider finns på vår hemsida

Sarfsalö/Sarvisalon

BED & BREAKFAST

Bed&Breakfast,
Catering, Bakverk,
Hemhjälp
Aamiaismajoitus, Pito-
palvelu, Kotileivonnaisia,
Kotipalvelu

Sarfsalövägen/Sarvisalontie 1050
07780 Härpe/Härkäpää

Kontakta/Yhteys: Eija Mikander 044-5274270
e-mail/s-posti: bo-erik.mikander@pp1.inet.fi
www.sarvisalonbedbreakfast.fi

SKÄRGÅRDSMUSEET SAARISTOMUSEO

ÖPPETTIDER/AUKIOLOAJAT

2.6. – 18.8. 2013

12–17

Sommarens specialutställning:

SÄL- OCH FÅGELJAKT I SKÄRGÅRDEN

Kesän erikoisnäyttely:

HYLKEENPYyntI JA LINNUNMETSÄSTYS SAARISTOSSA

Laxsoppsfest och allmogebåtssegling
Lohikeitto-juhla ja talonpoikaispurjehdus
7.7. 12.00

Saaristorakentaminen & Palvelut
Skärgårds Bygg & Service

040 5476250, 040-7077 902

TAXI
RAINER SJÖROOS
0400-306445

**Allt för byggande
och renovering**

**Kaikkea rakentamiseen
ja remontointiin**

**JÄRNHANDEL MED BETJÄNING
PALVELEVA RAUTAKAUPPA**

Simolinsvägen 3, Borgå | ☎ 0424 66191
Vardagar 7-18, lördagar 8-14
www.simolin.fi | myynti@simolin.fi

AKA
KITCHEN

nixi

RAUTANET

*Benita
Suomi*

Akvarellutställning MOTIV FRÅN SARFSALÖ
21.6.-29.6.2013
Avarellinäyttely AIHEITA SARVISALOSTA

Utställningen på Sarfsalö Byagården kl. 10-13
under torgtider och enligt överenskommelse.
Näyttely avoinna toriaikoina klo 10-13
Sarvisalon Byagårdenilla ja sopimuksen mukaan.

benita.suomi@icon.fi
p. 040 900 7477

Jack EL-Sähkö

Elinstallationer
Elmaterial

Berndt Nybäck
040-5837095
berndt.nyback@pp.inet.fi

SARFSALÖMARTHORNA planerar KOKBOK

Har du goda recept,
gamla eller nyare,
vänligen kontakta

Riitta Wahlroos tel. 040 564 1824 eller
Maj Korlin tel. 0400 946 510

Pernajan Sähkö Oy Pernå El Ab

Sähkökuja 2, 07700 Koskenkylän Saha
Puh. 0400 487 766
Fax (019) 637 015
www.pernajansahko.fi

SKÄRIKORT OCH SKÄRIDECKARE

Googla live på sommartorget – fråga i Bybutiken
 – ring oss 0400 967 686 / 040 551 1583
 eller fånga oss på nätet <http://personal.inet.fi/koti/ove.paul>

Kenneth Hoffman
0400-477 552

www.hoffesel.fi

KUMPPANISI TALOUSASIOISSA
DIN PARTNER I EKONOMIÄRENDEN

- Kirjanpitolpalvelut
- Palkanlaskenta
- Taloussuunnittelu
- Verosuunnittelu
- Bokföringstjänster
- Löneräkning
- Ekonomiplanering
- Skatteplanering

www.akm-talouspalvelut.fi

AKM Talouspalvelut-Ekonomistjänster
 Käivokatu 37 D 303, 06100 Porvoo
 Brunnskatan 37 D 303, 06100 Borgå

GSM 040 554 5237
 fax 09 8565 7299

**Under samma tak värme, vatten,
ventilation och el.**

OY LVIS- **K.A. STENDAHL** -VVSSEL AB
BORGÅ ELEKTRISKA AFFÄR

 (019) 529 6000

Industrivägen 24, Borgå

Tag kontakt

duopoint

insinööritoimisto ingenjörbyrå

Proffs inom el- och VVS planering

Borgå
Näsevägen 27
06100 Borgå
tel 019 661 7000

Vanda
Sävvägen 4
01300 Vanda
tel 09 823 0220

www.duopoint.fi

Brizo Yachts®

*Vi tillverkar skräddarsydda
aluminiumbåtar av hög klass*

*Kontakta oss så planerar vi er
drömbåt*

MARINE

Tillverkare
Ab Magnusson & Stoor Oy
Borgå Finland
Puh. +358(0)207291430
magnusson-stoor@magnusson-stoor.fi
www.magnusson-stoor.fi

MARINE

Smaka på vår specialdelikatess: SKAGENRÖRA

RONNY HOLMSTRÖM

FISK

- Färsk
- Rökt
- Gravad
- Inlagd

KALAA

- Tuoreena
- Savustettuna
- Graavattuna
- Säilötyinä

VI SÄLJER PÅ:

KABBÖLE torg onsdagar	kl. 17-19
ISNÄS besöker vi på fredagar	kl. 17-19
SARFSALÖ sommartorg besöker vi lördagar	kl. 10-12

Beställningar 0400 201 790 Tilaukset

Rakennamme

VESI-JA VIEMÄRIVERKOSTON

OLETKO JO LIITTYNYT? ELLET, OTA YHTEYS www.pesv.fi

Hanke:	Kabbölen, Malmsbyn ja Sarvisalon alueen vesi- ja viemäriverkoston rakentaminen		
Hankeaika:	2011-2013	Projektin johto:	UVR Oy, Saki Salo 0400368767
Suunnittelu:	Etelä-Suomen Salaojakeskus Oy	Rahoitus:	Ely-keskus, Loviisan kaupunki, Aktia
Urakointi:	Mc Machine Oy 	Tilaaaja:	Pernajan Saariston Vesiosuuskunta

Aktia

Zabludowicz Collection

Zabludowicz Collection Sarvisalö är ett internationellt konstnärresidensprogram, där målsättningen inte har varit att ta emot besökare. Vi försöker i mån av möjlighet ta hand om gruppbesök som ordnas i förväg. Grupperna ombeds samordna sina transporter och sköta resan runt ön i samråd med en representant för Zabludowicz Collection. En del av installationerna är kanske inte tillgängliga hela året.

www.zabludowiczcollection.com

KJELL PAUL & ANJA LUOMI
ANZEL OY

Zabludowicz Collection Sarvisalo on kansainvälinen taiteilijaresidensiohjelmä, jota ei ole suunniteltu ottamaan vastaan yleisöä. Mutta pyrimme mahdollistamaan etukäteen sovitut ryhmävierailut. Ryhmien tulee järjestää oma kuljetus saarelle ja sopia yhdessä kokoelman edustajan kanssa kulku residenssin eri kohteiden välillä. Joihinkin installaatioihin ei ole pääsyä kaikkina vuodenaikoina.

Yleisö pääsee tutustumaan residenssiin erityisinä vierailupäivinä. Tulevat vierailupäivät ilmoitetaan myöhemmin.

Zabludowicz Collection Sarvisalo is an international residency programme and is not set up to welcome visitors. But we aim to accommodate group visits organised in advance. Groups will be asked to coordinate their own transport and manage their journey around the island in collaboration with a representative from the Collection. Some of the installations may not be accessible all year.

The public will be invited on specified Tour Days. Future Tour Days are yet to be announced.

Skärgårdssupplevelser Fiskesightseeing

Kom med på sälsafari, havsfiske, laxfiske, trolling eller svirvelfiske! Yrkesfiskare Martin Tillman i Pellinge ordnar fiske- och sightseeingturer till havs i den östnyländska skärgården. Delikat fisklunch serveras ombord.

Vi har livslång erfarenhet av yrkesfiske och fisketraditioner i Pellinge. Båtarna är fiskeregistrerade. Det finns också möjlighet att följa med och se hur det går till då laxfällor och laxrev vittjas. Turer skraddarsys enligt önskemål! Övernattning kan ordnas. Fiske- och räddningsutrustning finns i båtarna. Möjlighet att köpa fiskprodukter. Välkommen!

Fiskare Martin Tillman

Sunivägen 307, 07370 Pellinge
gsm +358(0)40 55 29 443
www.pellinge.net/fishing

Hätänumero ■ Nödnymret ■ Emergency number

112

Meripelastus
Sjöräddning
Maritime Rescue

Meripelastus/Sjöräddning/Maritime Rescue..... 0204 1000
Turku/Åbo.....0204 1001
Helsinki/Helsingfors.....0204 1002
Vaasa/Vasa.....0204 1003

Myrkytystietokeskus
Giftinformationscentralen
Poison Information Centre

Myrkytystietokeskus/Giftinformationscentralen/
Poison Information Centre.....(09) 471 977
Varanumero/Reservnummer/Switchboard.....(09) 4711

När ska du ringa nödnymret 112?

Nödnymret i Finland är 112

- I Finland används endast ett nödnymmer, 112.
- Samma nödnymmer fungerar i alla EU-länder.
- Du kan ringa nödnymret 112 avgiftsfritt från vilken telefon som helst utan riktnymmer.

Ring nödnymret 112 i brådskanie, verkliga nödsituationer

- då det föreligger fara för liv, hälsa, egendom eller miljön
- eller om det finns skäl att misstänka det.

Till exempel i följande situationer:

- När du har råkat ut för en bilolycka eller bevittnar en sådan.
- När du upptäcker en brand.
- När du upptäcker ett inbrott.

Om du är osäker på huruvida det är fråga om en nödsituation, är det alltid bättre att ringa nödnymret 112 än att låta bli.

Kom ihåg att

- ring inte nödnymret 112 i icke-brådskanie ärenden eller för att skämta eller göra förfrågningar.
- onödiga samtal kan fördröja hjälpen till nödställda med ödesdigra följder.
- felaktig användning av nödnymret eller falskt alarm kan bestraffas.
- instruera dina närstående att använda nödnymret 112 rätt.

Milloin soitat hätänumeroon 112?

Hätänumero Suomessa on 112

- Suomessa on käytössä vain yksi hätänumero, 112.
- Sama hätänumero toimii kaikissa EU-maissa.
- Voit soittaa hätänumeroon 112 maksutta mistä tahansa puhelimesta ilman suuntanumeroa.

Soita hätänumeroon 112 kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa

- hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa
- tai jos on syytä epäillä näin olevan.

Esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Olet joutunut auto-onnettomuuteen tai olet todistamassa sellaista.
- Huomaat tulipalon syttyneen.
- Huomaat, että jonnekin on murtauduttu.

Jos epäilet, onko kyseessä hätätilanne vai ei, on aina parempi soittaa hätänumeroon 112 kuin olla soittamatta.

Muista, että

- hätänumeroon 112 ei tule soittaa kiireettömissä asioissa, pilailu- tai kyselytarkoituksessa.
- turha soitto saattaa viivästyttää hädässä olevan henkilön avunsaantia kohtalokkain seurauksin.
- hätänumeron väärästä ja ilkivaltaisesta käytöstä voidaan rangaista.
- opastat läheisiäsi hätänumeron 112 oikeassa käytössä.

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

www.112.fi

FBK
Sarfsalö
VPK
112!